

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200526
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5012200526.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu O., trvale bytom D., toho času Želiezovce, ÚVTOS Želiezovce, priečinok 42/VD, proti žalovanému Mestu Kysucké Nové Mesto, so sídlom Kysucké Nové Mesto, Nám. slobody 94, o zrušenie protestu žalovaného z 08. augusta 2011 č. 2545/2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 08. októbra 2012 č. k. 21S/70/2012-10, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 08. októbra 2012, č. k. 21S/70/2012-10 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) konanie zastavil a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd posúdil podanie žalobcu podľa obsahu a povahy ako žalobu v zmysle § 249 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu a ďalej v konaní postupoval podľa § 247 a nasl. OSP, t. j. podľa druhej hlavy piatej časti OSP.

V súlade s § 250a OSP vyzval žalobcu, aby preukázal splnenie podmienky povinného právneho zastúpenia a poučil ho o následkoch nesplnenia výzvy, tiež o možnosti zastavenia konania v zmysle § 250d ods. 3 OSP.

Keďže žalobca v lehote ustanovenej krajským súdom nepreukázal zastúpenie advokátom, ani iným spôsobom nezhojil nedostatok podmienky konania podľa § 250a OSP, krajský súd konanie zastavil.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalobca v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie a žiadal, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca poukázal na to, že boli naplnené odvolacie dôvody podľa § 221 písm. c/, f/ OSP tým, že krajský

súd v záhlaví uznesenia nesprávne označil žalovaných. Toto malo podľa žalobcu, za následok nerešpektovanie dispozičnej zásady, ako aj predmetu žaloby, ktoré viedli k zmätočnosti a nulitnosti napadnutého uznesenia na úkor všetkých strán.

Namietol, že nebolo na vec možné aplikovať § 250a OSP, pretože predmet konania patrí do vecnej príslušnosti okresného súdu. V tomto smere žalobca namietal, že došlo k odňatiu veci zákonnému sudcovi okresného súdu. V tejto otázke označil žalobca uznesenie za nepreskúmateľné aj preto, že ide o konanie špecifikované v taxatívnej výnimke podľa § 250a veta za bodkočiarkou OSP ako „doplnková ochrana“.

Krajský súd následne, podľa námietky žalobcu, apriori nespravodlivo neaplikoval postup podľa § 250f ods. 3 v spojení s § 250j ods. 3 OSP tým, že nepoužil čl. 14 ods. 1 a čl. 26 Medzinárodného paktu (č. 120/1976Zb.), čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 Európskeho dohovoru o ľudských právach (správne Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), v spojení s čl. 1 ods. 1, 2, čl. 7 ods. 1, 2, čl. 152 ods. 4 a čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky pred zastavením konania, čo sa žalobcovi javí procesne neekonomické, ne hospodárne a nespravodlivé, ak už je vec na súde, ktorý sa odmieta nespravodlivo ex officio zaoberať vadami, na ktoré sa musí vždy prihliadať bez námietok strán. Žiadal, aby v tomto zmysle postupoval priamo súd v odvolacom konaní.

Vzhľadom na to, že nerozumie právnickému jazyku, požiadal žalobca o ustanovenie „tlmočníka“ s titulom „JUDr.“ alebo „Mgr.“ v práve. Tiež požiadal o ustanovenie opatrovníka s titulom „JUDr.“ alebo „Mgr.“ podľa § 29 ods. 1, 2 OSP pre duševnú poruchu, ktorou trpí a pre neschopnosť sa právne zrozumiteľne vyjadrovať, keď toto v rozpore so zákonom neurobil krajský súd.

V zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 238 ods. 3 OSP požiadal žalobca, aby výrokom súdu bolo vo veci pripustené dovolanie proti celému odvolaciemu rozhodnutiu.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril, hoci mu bolo na vyjadrenie zaslané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Najvyšší súd po preskúmaní odvolaním napadnutého uznesenia krajského súdu v medziach a z dôvodov podaného odvolania zhodne s krajským súdom uzavrel, že nie sú dané podmienky pre pokračovanie v konaní na základe žaloby žalobcu, a je namieste konanie zastaviť.

Dôvod pre zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 OSP však najvyšší súd nevidí tak v nespĺnení požiadavky povinného zastúpenia advokátom (§ 250a OSP), ako v absolútnej nespôsobilosti protestu podľa zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového byť predmetom konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. konania v správnom súdnictve.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 2 a 3 OSP).

Protest zmenky je občianskoprávnym úkonom, pričom súd, notár alebo miestny národný výbor (§ 79 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového) ako protestný orgán zaručujú autenticitu občianskoprávného úkonu jeho úradným spísaním. Nevystupujú tu však v pozícii správneho orgánu v správnom konaní, ale postupujú podľa zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového, t. j. predpisu súkromného práva. Protest zmenky, ako vyplýva z uvedeného, je právnym úkonom v súkromnej (súkromnoprávnej) sfére, pričom autorita protestného orgánu mu neprepožičiava povahu správneho

rozhodnutia. Preto sa naň nevzťahujú predpisy správneho práva procesného a, čo je v prejednávanej veci najpodstatnejšie, nepredstavuje spôsobilý predmet súdneho prieskumu zákonnosti.

Keďže nie je daný jeden zo zásadných a základných predpokladov konania v správnom súdnictve, t. j. správne rozhodnutie, ktoré podlieha prieskumu zákonnosti v správnom súdnictve, nemožno v konaní v zmysle žalobcom podanej žaloby pokračovať a konanie je namieste zastaviť podľa § 250d ods. 3 OSP.

Tomuto postupu nie je možné predísť ani zvolením si advokáta, resp. jeho ustanovením či už prostredníctvom Centra právnej pomoci (§ 30 OSP), ani „tlmočníka“, ako to žiadal žalobca, alebo ustanovením opatrovníka z titulu duševnej nespôsobilosti tvrdenej žalobcom (§ 29 ods. 2 OSP) tak, ako žiadal žalobca. Navyše, súd môže opatrovníka podľa § 29 ods. 2 OSP ustanoviť len pre konanie pred súdom, jednak z dôvodu zaistenia plynulosti konania, ale tiež na to, aby účastník v konaní neutrpel ujmu z dôvodu, že jeho duševné, ale tiež napríklad postulačné schopnosti sú obmedzené. Takéhoto zástupcu súd neustanovuje pre konanie o návrhu, ktorého jediný spôsob vybavenia v súlade so zákonom, a teda aj s ústavou a medzinárodnými dohovormi, je zastavenie konania, ku ktorému by došlo bez ohľadu na prítomnosť opatrovníka alebo advokáta v konaní.

Pokiaľ má žalobca za to, že je duševne postihnutý, je potrebné, aby podstúpil príslušné lekárske vyšetrenia, kde mu jednak bude o tejto skutočnosti vystavený doklad, na základe ktorého môže mu byť v prípade potreby a s ohľadom na rozsah duševnej poruchy obmedzená spôsobilosť na právne úkony a ustanovený opatrovník, a tiež mu bude odporučená vhodná liečba.

Najvyšší súd poznamenáva, že z podaní žalobcu je zrejmé, že ovláda slovenský jazyk a je schopný pracovať s právnymi predpismi, hoci jeho interpretácie zákona nebývajú vždy správne a často smerujú k šikanóznemu výkonu práva. Preto má najvyšší súd za to, že nie je nevyhnutné ustanovovať mu tlmočníka pre jazyk „právnický“ tiež a najmä s ohľadom na to, že tento jazyk nie je považovaný za cudzí jazyk.

Vo vzťahu k námietke odňatia veci zákonnému sudcovi, resp. súdu, ktorým mal byť okresný súd, najvyšší súd uvádza, že sám žalobca adresoval žalobu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý preskúmal podanie a rozhodol o tom, ktorý súd je príslušný vo veci konať a rozhodnúť uznesením z 15. júna 2012, sp. zn. 5SŽ/10/2012 a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.

Vzhľadom na neexistenciu spôsobilého predmetu konania vyhodnotil najvyšší súd námietky žalobcu obsiahnuté v jeho odvolaní ako nespôsobilé privodiť odlišný výsledok konania o jeho žalobe, než ku ktorému výroku dospel krajský súd.

Preto postupujúc podľa § 250ja ods. 3 OSP v spojení s § 219 ods. 1 OSP najvyšší súd odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil.

Podľa § 246c ods. 1 veta druhá a tretia OSP opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Súd v správnom súdnictve nemôže, na rozdiel od konania občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych veciach, založiť právo účastníka na podanie dovolania, osobitne, ak súdom, ktorý rozhodoval v poslednom stupni je Najvyšší súd Slovenskej republiky, proti rozhodnutiam ktorého sú všetky opravné prostriedky, tzn. odvolanie, dovolanie i mimoriadne dovolanie, zo zákona vylúčené (§ 246c ods. 1 veta druhá a tretia OSP).

O trovách konania rozhodol najvyšší súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovanému náhrada trov konania v správnom súdnictve zo zákona neprislúcha (§ 250k ods. 1v spojení s 224 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.